

lag szabályos rendben és távolságban kerültek elő, ami a sírok helyének megjelölésére utal. A sírok túlnyomó többsége nagyjából észak-déli tájolású volt. A kevés melléklet alapján is a temető rész hosszú használati idejét kell feltételeznünk a Kr. u. 3–4. század folyamán.

A megfigyelt terület több pontján tárhattunk fel egy észak-déli irányú vízvezeték, melynek kb. 25 méteres szakaszát követhettük folyamatosan a Váradi utcai leletmentéskor. A 80–100 cm széles építmény belső mérete 25 cm volt, a víz vezetésére vastag, téglaszínű terrazzoval bélelt. Tetejét sima kőlapokkal fedték, melyeknek maradványait néhány helyen még feltárhattuk. A sírok többsége követi a vízvezeték irányát, sőt néhány sír nyugati oldalát magának a vízvezetéknek oldalfala alkotta. Egy K-Ny kutatóárok alapján úgy tűnik, hogy a vízvezeték egyben a temetkezések nyugati határa is volt, bár használata annál korábbi időpontra tehető.

A temető mindkét területéről kerültek elő sírhoz nem köthető domborműves és feliratos, mészkőből faragott nagyméretű sírkövek.

FACSÁDY ANNAMÁRIA

47. Budapest III., Bécsi út 189.

Ró

A nyugati városszélen a Bécsi út 189. telek feltárásán egy visszabontott 2–3. századi épületfalat, fölötté pedig két késő római planírozási réteget figyeltünk meg.

MADARASSY ORSOLYA

48. Budapest III., Dévai Bíró Mátyás tér 25–26.

Ró

A telken a katonaváros következő észak-déli főútja és az ettől keletre lévő 2–3. századi lakóház került elő.

Az út első fázisa az első század végén épült meg, szélén kis köves csatorna, mellette egy helyen figyelhettük meg egy párhuzamos árok nyomát. Az út melletti épületeket a 2. század eleji tereprendezés kor bontották el. Az egész területen egy köves, vályogtéglás planírozási réteg húzódik, tehát valószínűleg itt korai kőalapozásos, vályogfalú házak állhattak.

A 2. század első évtizedeiben ezen a telken az út – mely a 2–3. századi légiótábor észak-déli főútjának via principalisának meghosszabbítása – nyomvonala nyugatabbra került, mellette nagy lakóház épült. A ház csatornázott alapterülete nagyobb, mint a megkutatott terület.

A 2. század második felében ezt a házat átépítik, korszerűsítik, több szobát terrazzopadlóval látnak el, a falakat falfestményekkel díszítik.

A 2–3. század fordulóján a padlószinteket megemelik, a szobák egy részét padlófűtéssel látják el, a ház északi részén több tűzhellyel felszerelt konyhát alakítanak ki.

A 3. század folyamán még három építési periódust sikerült elkülöníteni, melyek során fokozatosan építik ki az egész ház padló- és falfűtését.

A 4. században a falakat visszabontják, elplanírozzák, az épület helyére késő római út kerül.

MADARASSY ORSOLYA

49. Budapest III., Föld utca 54.

Ró

A telek kutatása során a Kiscelli utcai fazekastelep kemencéinek elplanírozása felett a 2. század eleji tereprendezés döngölt agyagos szintjét találtuk. Az ipartelep vízvezetéke és csatornahálózata valószínűleg a későbbi katonavárost is kiszolgálta. Egy 268–270 közé keltezhető Claudius Gothicus érmeivel datált pregnáns tereprendezés személgödre egy korábbi csatorna elbontott köves-habarcos tégláit tartalmazta.

A tereprendezés után steril eróziós feltöltés, majd egy újabb 4. századi Constantinus dinasztia és Valentinianus érmeivel található járósínt következett.

MADARASSY ORSOLYA

50. Budapest III., Fő tér 1., Zichy-kastély

Kk

A kastély DNy-i melléképületének földszintjén az Óbudai Múzeum (ÓM) helyiségei találhatóak. Az épület szárny É-i végében lévő közművek felújítási munkálatai közben több, az épület alaprajzába nem illeszkedő további falazat, illetve az épület alatt húzódó több ágból álló barokk csatornarendszer került elő. Az ÓM bejelentését követően, a kivitelezési munkát megelőzően falkutatással egybekötött régészeti leletmentést folytatott múzeumunk az intézmény 6. raktárhelyiségében (kutatásunk során 1. helyiség), a lépcsőház, lépcső alatti lezárt gázórahelyiségben (kutatás során 2. helyiség), továbbá az épület K-i homlokzatának tövében, a fal É-i részén nyitott I. számú szelvényben. (A1)

A kutatás régészeti célja az épületszárny építési és átalakítási időszakainak meghatározása, továbbá az épület alatt feltételezett középkori és római kori, főként építészeti emlékeknek a lehetőségekhez mért feltárása, esetleg bemutatása.

Épületkutatási munkálataink során a vizsgált épület részén két fő építési periódust sikerült meghatározni. Az első időszakra (1754–57-től az 1700-as évek végéig) vonatkozó legtöbb emlék az 1. helyiségben maradt meg. Egy kb. 10 m-es K-Ny-i és kb. 6,5 m-es É-D-i kiterjedésű helyiséget jelent, amelynek É-i zárófala azonos az ugyanebben az időszakban épült Ny-i keresztoszárny D-i falával. A kőalapokra épült, téglából rakott felmenő falú épület mintegy D-i nyúlványa volt a keresztoszárny K-i végének. A helyiséget téglapadlóval látták el, Ny-i fala lényegében a mai homlokzati fallal azonos nyomvonalú, attól kb. 15 cm-rel keskenyebb (70 cm). É-i végén, a két szárny sarkában ajtónyílást alakítottak ki, amelyet azonban sohasem használtak, ugyanis már az építkezés folyamán elfalazták. Ugyanebben a falban, kb. a helyiség középtengelyében 1,2 m széles falfülkét építettek, amelyben a padlótól